

КОРИСНЕ ВЕБ ЛОКАЦИЈЕ

Photomath

<https://play.google.com/store/apps/details?id=com.microblink.photomath&hl=sr>

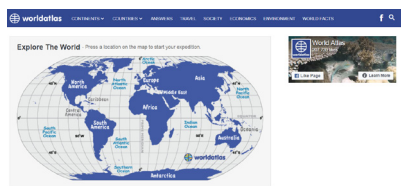
Photomath је бесплатна образовна мобилна апликација. Након инсталације потребно је да камеру мобилног уређаја усмеримо према исписаном математичком проблему. Програм ће дати тачан резултат и поступак којим се долази до решења.

Светски географски атлас
<https://www.worldatlas.com/>

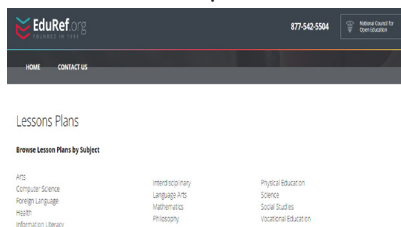
Светски географски атлас је веб-локација која је на интернету од 1994. године. Води га тим креативних аутора чији је циљ пружање занимљивог образовног

садржаја о нашем свету из добро истраживаних и поузданих извора. Теме са ове локације, осим географије, укључују социологију, демографију, животну средину, економију, путовања и др. Ова веб-локација је одличан ресурс за наставнике, ученике и родитеље.

Сајт за наставнике
<https://eduref.org/>

На датој локацији наставници могу пронаћи податке и идеје о планирању, организацији и извођењу наставе, као и саме припреме за наставу по областима и за различит узраст. Посебан део посвећен је образовној технологији и настави на даљину.

Алат за креирање веб-страница
<https://elementor.com/>

Елементор је визуелни програм за изградњу веб-страница који не захтева од корисника програмерска знања. Нуди могућност убацивања великог броја елемената (преко двадесет блокова), као што су: текст, слика, видео, мапе, бројач и др. Бесплатан је и једноставан за употребу. По резултатима, у рангу је са познатим комерцијалним програмима.

Заштита интелектуалног
власништва на интернету
<http://creativecommons.org>

Брз развој интернет сервиса, константно повећање броја корисника и података учинили су интернет глобалном мултимедијалном базом. Чињеница да нам је одређени материјал са интернета

доступан не подразумева његово слободно коришћење. Пре преузимања, измене и презентације неког ауторског дела, у било које сврхе и на било ком медију, потребно је да проверимо ауторска права и услове коришћења.

Ако пишемо неки рад у којем наводимо идеју неког другог аутора, довољно је да на правилан начин референцирамо његово дело. Међутим, приликом преузимања садржаја са интернета, укључујући текстове, фотографије и музику, важно је да проверимо под каквим условима је допуштена њихова употреба, и да поступимо у складу са тим. Неки сервиси омогућавају лако проналажење садржаја које је могуће слободно користити. На пример, Гугл кроз своју опцију напредног претраживања омогућава проналажење садржаја према критеријуму права употребе. Приликом објаве сопствених ауторских материјала на вебу, дужни смо да сами заштитимо своје интелектуално власништво. Потребно је да јасно наведемо на који начин наши материјали могу да се користе.

Како би се омогућила лакша размена знања у областима образовања, научних истраживања и за друге, претежно некомерцијалне потребе, непрофитна организација CC (енг. Creative Commons) установила је јавне креативне лиценце.

Основни CC симболи и њихова значења (Табела 1)¹ омогућавају

1 Напомена: Симболи и значења симбола, који се наводе у овом тексту, преузети су са интернет-локације организације Creative Commons (<http://creativecommons.org>), а по основу CC креативне јавне лиценце:

Табела 1. Основни CC симболи и њихова значења.

Симбол	Опис симбола
	Основна CC ознака Означава да се за регулисање ауторских и других права користе CC креативне јавне лиценце.
	Додела права Дозвољава нам да копирамо, дистрибуирамо, приказујемо и изводимо заштићено дело, као и дела проистекла из овог, али уз навођење аутора.
	Некомерцијално коришћење Дозвољава нам да копирамо, дистрибуирамо, приказујемо и изводимо заштићено дело, као и дела проистекла из овог, али само у некомерцијалне сврхе.
	Дословно коришћење Дозвољава нам да копирамо, дистрибуирамо, приказујемо и изводимо заштићено дело, али само у неизмењеном облику, без наших дорада.
	Размена под истим условима Дозвољава нам да дистрибуирамо измењена ауторска дела, али искључиво са истим ауторским правима која важе за оригинално ауторско дело, које смо претходно преузели и мењали.

Табела 2. Комбинације основних CC симбола.

Комбинација симбола	Опис комбинације основних симбола
	Ауторство (Attribution – CC BY) Ова лиценца дозвољава дистрибуцију, ремикс, прераду, као и комерцијално коришћење дела, ако/док се правилно назначавате име аутора. Ово је најфлексибилнија лиценца. Употребљава се како би се, у највећој мери, дозволило коришћење дела.
	Ауторство-Делити под истим условима (Attribution-ShareAlike – CC BY-SA) Ова лиценца дозвољава ремикс и прераду, као и комерцијално коришћење дела, ако/док се правилно назначавате име аутора и ако се прерада лиценцира под истим условима. Ова лиценца се често упоређује са копилефт (енг. copyleft) лиценцирањем слободног софтвера или софтвера отвореног кода. Требало би да сва дела настала на основу дела лиценцираног овом лиценцом буду лиценцирана истом лиценцом, која, поред осталог, дозвољава комерцијално коришћење. Ова лиценца се употребљава у Википедији и сличним пројектима.
	Ауторство-Без прерада (Attribution-NoDerivs – CC BY-ND) Ова лиценца дозвољава дистрибуцију, комерцијално и некомерцијално коришћење дела, ако/док се правилно назначавате име аутора и ако се дело уопште не мења.

	Ауторство-Некомерцијално (Attribution-NonCommercial – CC BY-NC) Ова лиценца дозвољава ремикс, прераде, као и коришћење дела на некомерцијалан начин, ако/док се правилно назначавате име аутора, с тим што прераде не морају бити лиценциране овом лиценцом.
	Ауторство-Некомерцијално-Делити под истим условима (Attribution-NonCommercial-ShareAlike – CC BY-NC-SA) Ова лиценца дозвољава ремикс и прераде, као и некомерцијално коришћење дела, ако/док се правилно назначавате име аутора и ако се прерада лиценцира под истим условима.
	Ауторство-Некомерцијално-Без прерада (Attribution-NonCommercial-NoDerivs – CC BY-NC-ND) Ова лиценца је најстрожа CC лиценца и дозвољава само преузимање и дистрибуцију дела, ако/док се правилно назначавате име аутора, без икаквих промена дела и без права комерцијалног коришћења дела.

нам да сазнамо у ком облику и под којим условима можемо користити одређено ауторско дело.

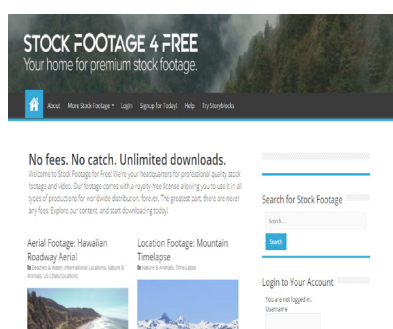
Осим приказаних симбола у Табели 1, у пракси можемо срести и њихове комбинације. Постоји шест различитих комбинација, које су приказане у Табели 2².

Пре но што започнемо поступак заштите наших ауторских права, потребно је да се придржавамо лиценцих права других аутора.

Берза бесплатних видео-записа
<https://www.stockfootageforfree.com/>

Видео-записи на овој веб-локацији су бесплатни и ослобођени ауторских права. Многи од њих могу се користити у образовним пројектима.

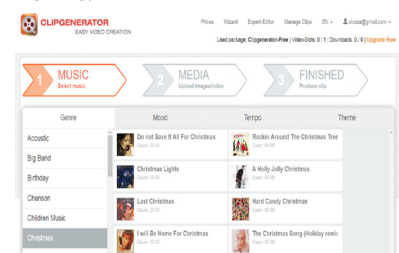
² Доступно на: http://creativecommons.org.rs/?page_id=74.

Алат за креирање видео-клипова
<http://www.clipgenerator.com/>

Клип-креатор је веб-алат за прављење видео-клипова. За коришћење овог алата потребна је регистрација. Можемо да користимо готове анимације које се аутоматски постављају избором музичке подлоге из базе са самог сервиса. Презентацију креирамо у три корака. Прво бирамо музику, постављамо фотографије, текстуалне слајдове и на крају прегледамо видео-клип и креирамо га. Музичке нумере су сврстане по жанру

тако да нам олакшавају избор. Фотографије додајемо са рачунара, са појединих сервиса за дељење слика или преко URL адресе. Да бисмо постигли оптималне резултате, препоручујемо коришћење фотографија JPG или GIF формата величине од најмање 640 x 480 такача. Добра карактеристика овог алата је могућност да се преко тастера за повратак назад на претходну активност можемо вратити и поново подесити музику, додати или избрисати фотографије, чак и променити распоред објеката. Направљене видео-клипове можемо делити преко друштвених мрежа, постављати у блокове или делити пријатељима путем електронске поште.

AVS Document Converter 4.0
<http://www.avs4you.com/AVS-Documents-Converter.aspx>

На датој локацији можемо бесплатно преузети програм софтверске компаније AVS за конвертовање документа из једног у други формат. AVS Document Converter препознаје најчешће коришћене формате као што су: DOC(X), ODT, RTF, HTML, PPT(X), MHT, TXT, PDF, TIFF, EPUB, MOBI и др. Омогућена је конверзија у PDF, DOC(X), HTML, ODT, RTF и TXT. Посебне случајеве представља конверзија слика и конверзија у e-book формате.

Програм обезбеђује подешавање различитих параметара. На пример, код конверзије у PDF можемо да одредимо да ли је дозвољено едитовати, копирати или штампати документ. Постоји и опција за постављање „водених жигова“. Омогућено је спајање докумената и екстраховање слика. Конверзија у HTML подразумева одабир облика излазног формата који може да буде Plain, Rich или MHT. Програм нуди преглед учитаних докумената уз могућност подешавања величине приказа. На располагању је штампање, и архивирање материјала у формату ZIP, уз употребу шифре. Програм је једноставан и лак за употребу.

Образовна телевизија – EduTV
<http://www.edutelevision.com/?utm=PCPress>

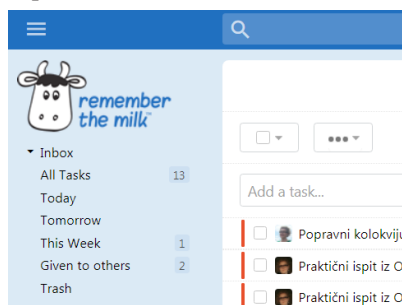

EduTV је прва непрофитна образовна ТВ станица у Србији и региону. Циљ ове образовне ста-

нице је да инспирише и образује савременог гледаоца презентујући нове садржаје и актуелне теме на занимљив и интерактивни начин. На датој локацији имамо приступ великом броју образовних видео-клипова.

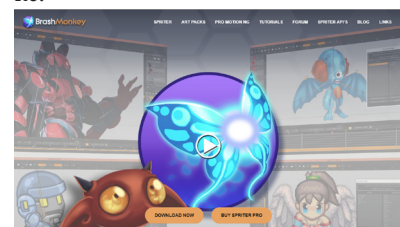
Дигитални планер – Remember the milk
<https://www.rememberthemilk.com>

Remember the milk је одличан дигитални планер који функционише на свим уређајима. Може бити повезан са календаром, Твитером, Гугл и Аутлук налогом. Бесплатна верзија, након регистрације, нуди велики број могућности. У оквиру планера креирамо подсетник за планиране активности. По испуњењу активности можемо да одаберемо опцију *завршено* (complete) или *одложи* (postpone). Посебно је корисна опција подешавања *подсећника* (reminder) за испуњавање одређене обавезе, коју сами подешавамо. Када направимо неки списак обавеза, можемо га поделити са другима путем опције *подели* (share). Планер је једноставан за коришћење и ефикасан за организацију наших и активности наших сарадника.

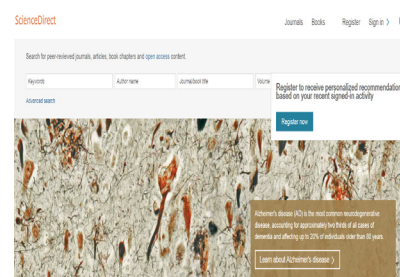
Програм за анимацију Spriter
<https://brashmonkey.com/>

Spriter је бесплатан програм за 2Д анимацију, може једноставно да се инсталира, брз је и не заузима много меморијског простора. Додатно убрзање рада омогућава опција аутоматског анимирања објекта. Овај програм обезбеђује убацивање звучних ефеката и снимање гласа. Одличан је за кратке анимације и аниматоре почетнике.

Претраживач за науку
<https://www.sciencedirect.com/>

Sciencedirect претраживач обезбеђује претраге у домену науке. Наменен је истраживачима, студентима и ученицима. Претраживач садржи напредну претрагу у којој се може дефинисати година у којој је објављен тражени документ, институција у оквиру које је он објављен и аутор.

*др Мирослава Ристић
 Училијски факултет,
 Универзитет у Београду*